

ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER FOR KARMØY KOMMUNE 2020 - 2024

Innledning

Formålet med alkoholloven av 2. juni 1989 nr. 27 med endringer 16. mai 1997 er i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. I henhold til § 1-7d skal kommunen utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan.

I Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020-2024, vedtok kommunestyret den 15.06.2020 ny overordnet målsetning for rusmiddelpolitikken i Karmøy kommune.

Overordnet målsetning for rusmiddelpolitikken er: Å forebygge og redusere negative konsekvenser av alkohol og andre rusmidler for enkeltmenneske, pårørende og samfunnet.

For å nå det overordnede målet skal Karmøy kommune særlig skal arbeide med følgende tre fokusområder med tilhørende innsatsområder:

1. Universelle befolkningsrettete tiltak: helse i alt vi gjør (folkehelseperspektiv).
 - Alkoholpolitikk.
 - Rusforebyggende tiltak barn og unge.
 - Rusforebyggende tiltak voksne.
3. Tidlig intervensjon, barn og unge i risiko.
 - Ufødte barn som er i fare for å bli, eller blir eksponert for rus.
 - Barn og unge i familier med rusproblematikk.
 - Ungdom eller unge voksne som er i ferd med å utvikle rusproblematikk eller rusrelaterte skader.
3. Tjenester til rusavhengige (omtales i plan for rus og psykisk lidelse, 2018-2024).

Rådmannen ber om at målsetningen og innsatsområdene legges til grunn og tas med i de alkoholpolitiske retningslinjene. Rusmiddelpolitisk handlingsplan legger også en del føringer for alkoholpolitiske retningslinjer. Det er viktig at disse dokumentene og konsekvensene av alkoholpolitikken sees i sammenheng.

Karmøy kommunes alkoholpolitiske retningslinjer 2020 - 2024:

ALKOHOLMSETNING GENERELT:

A) Bevillingsperioden settes til 4 år: 14.12.2020 - 30.06.2024.

1. Eksisterende kommunale bevillinger til salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 (dagligvarebutikker, bryggerier, spesialbutikker for øl og mineralvann, nettsalg for utlevering mm) og gruppe 2 og 3 (Vinmonopolet) opphører ikke så lenge stedet er i drift og i samme lokale.

Kommunen kan endre eller fastsette nye vilkår for bevillinger i samme utstrekning som ved behandling av ny bevilling, jf alkoholloven §§ 3-2 og 4-3. Bestemmelsene er ikke til hinder for at kommunen kan inndra salgsbevilling dersom vilkårene for dette er til stede jf. alkoholloven § 1-8.

2. Kommunale skjenkebevillinger opphører etter endt bevillingsperiode og må fornyes etter en forenklet søknad.

- B) Skjenking og salg av alkoholholdig drikk skal utøves til enhver tid i samsvar med alkoholloven og forskrifter gitt med hjemmel i denne samt regler fastsatt i disse retningslinjer.
- C) Bevillingsgebyr på salgs- og skjenkebevilling følger departementets satser. Bevillingsgebyr på ambulerende bevilling **til sluttet lag: kr 380,- pr. arrangement (per juni 2020)** jfr. forskrift 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. hvor kap. 6 om gebyr er gitt med hjemmel i alkohollovens § 7-1 annet ledd.

Bevillingsgebyr for ambulerende skjenkebevilling til enkelt bestemt anledning og del av året:

For festivaler og større arrangement over flere dager betales kr 1 325 per dag, maksimalt minstegebyret for skjenkebevilling, kr 5 300 per juni 2020.

For mindre arrangement, med ca 100 deltakere betales et gebyr på kr 660.

- D) Bevillingshavere plikter innen de frister bevillingsmyndigheten setter å gi kommunen årlig økonomisk oversikt over omsetningen i volumliter (reviderte regnskapstall).

Bevillingsavgift – minsteavgift:

Minsteavgift salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1: **kr 1 700,- per juni 2020**

Minsteavgift skjenking alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 + 3: **kr 5 300,- per juni 2020**

Bevillingsavgift for øvrig i henhold til forskrift 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. hvor kap. 6 om gebyr er gitt med hjemmel i alkohollovens § 7-1 annet ledd.

- E) Kommunen har ansvaret for kontroll med kommunale salgs- og skjenkebevillinger jfr. forskriftenes kap. 9, § 9-1. Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier og minst en gang pr. år. Det skal være 3 ganger så mange kontroller som en har salgs- og skjenkesteder, jfr. § 9-7.
- F) Krav om internkontroll
Innehavere av salgs- og skjenkebevillinger skal føre internkontroll med den virksomhet som drives i henhold til bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven. Jfr. forskriftenes kap. 8. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og i det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert og tilgjengelig for kontrollmyndigheten.

G) SALGSBEVILLING:

Salgsbevillinger for alkoholholdig drikk i gruppe 1: Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol kan tildeles dagligvareforretninger, **spesialbutikker for øl og mineralvann**, bryggerier, ved nettsalg med utlevering mm.

H) Salg og utlevering av alkoholholdig drikk i gruppe 1 kan foregå til disse tider:

- Mandag – fredag: Kl. ~~09.00~~ 08.00 – 20.00
- Lørdag, nyttårsaften: Kl. ~~09.00~~ 08.00 – 18.00
- Påske- og pinseaften: Kl. ~~09.00~~ 08.00 – 16.00
- Dagen før 1. mai og 17. mai: Kl. ~~09.00~~ 08.00 (18.00 lørdager)
- Dager før helligdager (onsdag før skjærtorsdag): Kl. ~~09.00~~ 08.00 – 18.00

~~Alkoholholdig drikk i gruppe 1 skal være tildekket utenom salgstiden.~~

Alkoholholdige drikkevarer i gruppe 1 må være betalt innen salgstidens slutt.

Søndager, helligdager, samt julaften, 1. mai **og** 17. mai ~~og stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov~~ kan det ikke selges øl.

Det er ikke tillatt å plassere alkoholholdig drikk i samme kjøleskap som alkoholfri drikk.

Det henstilles også til at alkoholholdig drikk ikke plasseres på samme hylle eller ved siden av alkoholfri drikk. Dersom kontrolløren mener at plasseringen ikke er forsvarlig, eller at det er mulig å ta feil av alkoholholdig og alkoholfri drikk, kan bevillingshaveren pålegges å gjøre noe med dette.

SKJENKEBEVILLING:

I) Alminnelig skjenkebevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol kan gis til serveringssteder i tettbebygde strøk og fordelt i hele kommunen, dog ikke når stedet er lagt til:

- Oppvekstmiljø/boligområde
- Idrettshaller/helsestudio
- Gatekjøkken/storkiosker
- Kommunale bygg fullt ut eiet og drevet av kommunen.

Alminnelig skjenkebevilling må søkes for hvert skjenkested også om de befinner seg i samme bygning.

Skjenkesteder på kjøpesenter gis som hovedregel ikke **alminnelig** skjenkebevilling innenfor åpningstiden i den øvrige del av senteret.

Ved søknad om skjenkebevilling for nye lokaler skal det tilstrebes universell utforming.

J) Det forutsettes at gitt bevilling tas i bruk i rimelig tid etter at bevillingen er gitt. I motsatt fall faller bevillingen bort.

K) Det settes et øvre tak på 17 skjenkebevillinger.

Skjenkebevillinger begrenset til sluttet lag og/eller sommersesong etc teller ikke med i antall bevillinger. Skjenkesteder som har noe begrenset åpningstid/kapasitet kan også vurderes å holdes utenfor taket.

L) Bevillingen gjelder bare for det godkjente skjenkested og godkjente type virksomhet. Endring av driftskonseptet er avhengig av forhåndsgodkjenning av bevillingsmyndigheten.

Ved skifte av bevillingshaver, eller ved et eierskifte, skal det omgående framlegges en kontrakt for bevillingsmyndigheten underskrevet av tidligere og ny bevillingshaver. Kontrakten skal inneholde hvilke endringer som foretas og dato for endringene. Dersom slik kontrakt ikke foreligger innen 3 måneder, jfr. alkohollovens § 1-10 om anledning for ny bevillingshaver til å kunne skjenke i inntil 3 måneder på den tidligere bevilling, anses skjenkestedet (virksomheten) som nedlagt. Virksomheten kan fortsette på den tidligere bevilling i inntil tre måneder såfremt det søkes om ny bevilling uten ugrunnet opphold, og senest 30 dager, etter overdragelsen – jfr. serveringslovens § 22.

M) Skjenketider:

Skjenking av drikk som inneholder mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Mandag - torsdag:	kl. 12.00 – 01.00
Fredag og lørdag:	kl. 12.00 – 02.00
Søndag:	kl. 12.00 – 01.00
Nyttårsaften:	kl. 12.00 – 02.00

Skjenking av drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol:

Mandag t.o.m. søndag:	kl. 13.00 – 01.00
-----------------------	-------------------

Uteservering følger skjenketidene for inneservering.

Åpningstiden fastsettes til en halv time lenger enn skjenketiden.

N) Uteservering

Serveringssteder med skjenkebevilling kan, når forholdene ligger til rette, få skjenkebevillingen utvidet til bruk i friluft på følgende betingelser:

- Uteservering følger skjenketidene for inneservering i pkt. M).
- Skjenkeområdet skal være tydelig avgrenset, og godkjent av bygningsmyndigheter etc. med en øvre grense på antall sitteplasser.
- Det gis i **utgangspunktet** ikke bevilling til servering på fortau. **Dersom det er fysisk mulig å få til uteservering i tilknytning til skjenkested, uten at det går på bekostning av nødvendig areal til vanlig passering, kan det gjøres unntak fra regelen.**

Tillatelsen til uteservering trekkes tilbake/behandles på nytt for det enkelte skjenkested dersom det framkommer klager på høyt støynivå etc. eller anmerkninger fra politiet.

O) Alminnelig bevilling til alkoholholdig drikk i gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol kan kun gis til skjenkesteder hvor det tilbys matservering av

varmrett til minst kl. 21.30.

Skjenkesteder som er en integrert del av et større hotell (bar, konferanse-/selskapslokaler, hotellrom og nattklubber for voksne) kan etter en konkret vurdering gis alminnelig brennevinsbevilling.

P) Ambulerende skjenkebevillinger for sluttet lag

Det opprettes ambulerende bevillinger for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol og gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol for en enkelt anledning til deltakere i sluttet lag, som f.eks. brylluper, åremålsdager, etc. i henhold til alkohollovens § 4-5. Med skjenking forstås **salg** for drikking på stedet. **Aldersgrense 18 år / 20 år.**

Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol til også å omfatte ambulerende bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 3: Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol for sluttet lag.

Ølsmaking og vinsmaking tillates dersom det er i samsvar med reklameforbudet og i følge alkoholloven generelt. Arrangør/ansvarshavende plikter å sette seg godt inn i regelverket.

Det gis ikke ambulerende skjenkebevilling for sluttet lag når formålet med arrangementet er i strid med alkoholreklameforbudet i alkohollovens § 8-6 a: Det er forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.

Q) Ambulerende skjenkebevilling for enkelt bestemt anledning og del av året.

Det opprettes kommunale bevillinger for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol for en enkelt bestemt anledning og del av året i henhold til alkohollovens § 1.6, andre ledd. Dette gjelder også i kommunale bygg fullt ut eiet og drevet av kommunen. **Aldersgrense 18 år.**

Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2: Drikk som inneholder over 2,5 og mindre enn 22 volumprosent alkohol. Dette kan være utvidelse av lokalet, for eksempel i telt ved enkelt bestemt anledning og del av året.

Med en enkelt bestemt anledning menes arrangementer som ikke er sluttet lag, f.eks. dansetilstelning eller arrangement som kan strekke seg over en periode på inntil 6 dager sammenhengende, f.eks. festivaler, konserter, åpen dans på grendahus, idrettshaller etc.

Generelt gis ambulerende skjenkebevillinger kun til firma/stiftelse/lag/forening/organisasjon som har organisasjonsnummer og ikke til privatpersoner med unntak av til sluttet lag.

Ved arrangementer som retter seg mot ungdom under 18 år kan det ikke skjenkes alkohol, selv ikke til ungdom over 18 år. Arrangementene skal være alkoholfrie, uavhengig av hvor stor del av målgruppen som er under 18 år.

I forbindelse med festivaler kan mindreårige være til stede på skjenkesteder/arrangement med ambulerende skjenkebevilling i forbindelse med **nødvendig tid til bespisning**.

Hvis mindreårige skal få være til stede ved gratiskonserter må det være tilstrekkelig vakthold og et eget alkoholfritt område med doble festivalgjerder, med 1,5 m mellom gjerdene for alkoholfritt område og skjenkeområde. Dette for å sikre nødvendig plass for vakthold og for å unngå at mindreårige får tilgang til alkohol. De mindreårige må forlate konsertarenaen etter gratiskonserten.

For andre arrangement i forbindelse med festivaler må det benyttes vergeordning (jf. punkt Y)) for at mindreårige skal kunne være til stede. Det tillates ikke alkoholfrie områder på annet enn gratiskonserter.

Ølsmaking og vinsmaking tillates dersom det er i samsvar med reklameforbudet og i følge alkohollovgivningen generelt. Arrangør plikter å sette seg godt inn i regelverket.

Det gis ikke ambulerende skjenkebevilling til enkeltanledninger når formålet med arrangementet er i strid med alkoholreklameforbudet i alkohollovens § 8-6 a: *Det er forbudt å dele ut alkoholholdig drikk til forbruker i markedsføringsøyemed.*

Skjenking av alkohol i idrettshaller og kommunale bygg skal ikke forekomme, når det samtidig foregår aktiviteter for barn og unge i og i umiddelbar nærhet av byggene. Utleie av byggene skal ikke på noen måte redusere tilbudet til barn og unge.

Idrettshaller og kommunale bygg skal ikke leies ut til kommersielle aktører som ønsker å tjene penger på arrangementer med alkoholservering.

Ambulerende skjenkebevilling til enkeltarrangement/del av året tillates i bibliotek og kulturhus.

Ved store arrangement/teltarrangement kreves det at ansvarshavende gjennomfører og består kunnskapsprøven om alkoholloven for skjenking før arrangementet gjennomføres.

For utearrangement eller arrangement i telt skal musikken opphøre senest **kl. 01.00**.

Ved større etablerte festivaler bør arrangøren høres før rådmannen avgjør (steder/personer som er forhåndsgodkjent av politiet) hvem som skal gis ambulerende skjenkebevilling under festivalen.

Formannskapet skal årlig forelegges oversikt over antall innvilgede ambulerende skjenkebevillinger og type arrangement bevillingene er gitt for.

R) Delegasjon.

Myndigheten til å avgjøre søknader om skjenkebevilling innen fastsatt tak til nye skjenkesteder delegeres til formannskapet. Når den øvre grense for antall skjenkebevillinger er nådd, delegeres det til rådmannen å avslå nye søknader om bevilling. Rådmannen vurderer hvilke skjenkebevillinger som kommer inn under taket på 17 skjenkebevillinger.

~~Myndigheten til å avgjøre søknader om salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 for dagligvarebutikker delegeres til formannskapet.~~

Formannskapet delegeres myndighet til å avgjøre søknader om utvidelse av skjenketid.

Kommunestyret delegerer til rådmannen:

- Rådmannen gis fullmakt til å fornye eksisterende salgs- og skjenkebevillinger for bevillingsperioden 14.12.2020 – 30.06.2024.
- Rådmannen gis fullmakt til å innvilge salgsbevillinger i gruppe 1 og 2 til dagligvarebutikker, spesialbutikker for øl og mineralvann, bryggerier, ved nettsalg med utlevering mm. Bevillingsvedtakene settes på formannskapets referatliste.
- Rådmannen gis fullmakt til å innvilge skjenkebevillinger i gruppe 1, 2 og 3 i forbindelse med endringer ved eksisterende skjenkesteder; som ny bevillingshaver og/eller eiere, uteserveringsområder, areal etter ombygging mm. Rådmannen kan også innvilge skjenkebevilling til nye skjenkesteder som gjelder sesongbevilling, bevilling begrenset til sluttet lag, mindre etablissementer med få sitte- og/eller ståplasser, skjenkesteder med kort åpningstid og/eller sporadisk åpningstid. Bevillingsvedtakene settes på formannskapets referatliste.
- Rådmannen gis fullmakt til å behandle søknader om ambulerende skjenkebevilling for sluttet lag i henhold til alkohollovens § 4-5 og til enkeltanledning eller del av året (inntil 6 dager) i henhold til alkohollovens § 1.6, andre ledd i kommunale bygg og på kommunal grunn.
- Rådmannen behandler/tildeler prikker og opplyser om klageadgang. Formannskapet behandler saker om eventuell inndragning av bevilling etter prikkbelastning og klagenemnda blir klageinstans.
- å avgjøre søknader om ambulerende bevillinger til skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 + 3 for sluttet lag i henhold til alkohollovens § 4.5.
Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 til også å omfatte ambulerende bevilling alkoholholdig drikk i gruppe 3 for sluttet lag.

- å avgjøre søknader om skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 for enkelt bestemt anledning og del av året, som festivaler, åpen dans på grendahus etc. i henhold til alkohollovens § 1.6, andre ledd.
Gjelder også utvidelse av bevilling for skjenkesteder som har alminnelig bevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2, evt. også gruppe 3. Dette kan være utvidelse av lokalet, for eksempel i telt ved enkelt bestemt anledning og del av året.
- å godkjenne skifte av styrer eller stedfortreder etter uttalelse fra nødvendige instanser som f.eks. politi etc. Videre må styrer/stedfortreder for salgsbevilling og skjenkebevilling ha gjennomført og bestått/bestå kunnskapsprøven om alkoholloven og styrer for skjenkebevilling må ha gjennomført og bestått/bestå etablererprøven i serveringsloven.

S) Utvidet kompetansekrav for ansatte i skjenkenæringen

~~Alle ansatte som håndterer alkoholvarer overfor kundene samt ordensvakter på skjenkesteder skal ha Karmøy kommunes Ansvarlig vertskap kurs over to dager/kvelder som arrangeres årlig. Kravet gjelder serveringspersonale, bartendere, dørvakter og annet personale som unntaksvis kan bli satt inn i slike funksjoner. Bedriften får etter avholdt kurs tilsendt kursbevis som må kunne legges fram ved eventuell kontroll.~~

Styrer og stedfortreder må gjennomføre kurs i «Ansvarlig Vertskap» eller Helsedirektoratets e-læringskurs i «Ansvarlig vertskap». Diplomer for gjennomførte kurs oppbevares på skjenkestedene i internkontrollpermen og kopi av bestått e-læringskurs sendes rådmannen. Det forventes at alle ansatte som håndterer alkoholholdige drikkevarer gjennomfører Helsedirektoratets e-læringskurs.

Det forutsettes at ansatte som er på jobb, ikke drikker alkohol i arbeidstiden/åpningstiden.

Bevillingshavere, eiere, styrere, stedfortredere og/eller andre ansatte på skjenkesteder, som ikke er på jobb, skal anses som en vanlig gjest og skal ikke veksle mellom å drikke alkohol, rydde, skjenke/serve eller rydde opp i eventuelle episoder med gjester.

T) Møte med kommunen

Alle salgs- og skjenkesteder plikter å være representert på møter med kommunen der også andre offentlige myndigheter kan medvirke (politi, tollvesen, mattilsyn mv.).

U) Karmøy kommunestyre ønsker å motvirke kombinasjonen alkohol og pengespill.

Bevillingshavere forutsettes derfor ikke å tillate noen form for pengespill (poker/nettspill osv. i lokaler hvor det skjenkes alkohol.

V) Det tillates ikke skjenking på kreditt.

W) For å opprettholde en god likestillingsprofil, godt omdømme og unngå at barn og unge får uheldige opplevelser av bylivet/skjenkenæringen tillater Karmøy kommunestyre ikke driftskonsept/underholdning på skjenkesteder som:

- Stripping

- Erotisk dans
- Toppløs-servering
- Undertøyshow
- Servering av mat/drikke på kropp (for eksempel sushi, drikke-leker/konkurranser mm)

X) Prikktildeling og inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Alkoholforskriftens kapittel 10. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

§ 10-1. Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne forskriften eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilgning ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

§ 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd.

§ 10-3. Følgende overtredelser fører til tildeling av **åtte prikker**:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **fire prikker**:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4

- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **to prikker**:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd
- gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av **én prikk**:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
- brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjetten ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

§ 10-4. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpende omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpende omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

§ 10-5. Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtak etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16.

Formannskapet fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

Y) Vergeordning kulturarrangementer med alkoholservering

Den enkelte arrangør må:

- avgjøre om de vil benytte seg av vergeordningen
- opplyse ved annonsering og billettbestilling om at de benytter vergeordning og lenke til vergekontrakt
- opplyse hvor lang tid i forkant av arrangementet vergekontrakt må sendes/underskrives
- avgjøre om de vil godkjenne vergen
- sikre at det er tilstrekkelig bemanning/vakthold til å følge opp at mindreårige ikke får tilgang til alkohol/rusmidler
- påse at både vergen og de mindreårige legitimerer seg og være edru/får ikke nyte alkohol/rusmidler før og under konserten
- påse at både verge og mindreårig skal forlate konsertarenaen umiddelbart etter konsertslutt og ikke oppholde seg ved utgangen.

Vergen må være **minst 28 år**, være i nær relasjon til den mindreårige som må ha en **minimumsalder på 13 år**. Vergen kan ha ansvar **for maksimalt to mindreårige** (det kan tillates at den ene av de to, **kan være den mindreåriges venn/venninne**).

Antall verger og mindreårige som kan være til stede ved de enkelte arrangement anbefales til **6 %** i forhold til totalsalg av billetter.

Det forventes at vakthold og bemanning oppjusteres i henhold til hvor mange mindreårige som skal delta på arrangementene for å sikre nødvendig kontroll av at kravene til verge og mindreårige overholdes.

Skriftlig vergekontrakt som arrangør må utarbeide bør inneholde/ta stilling til følgende punkt:

1. Nedre aldersgrense (**minimum 13 år**, men kan settes høyere)
2. Vergen skal være **minimum 28 år** og være foreldre, nær slektning eller ha annet formynderforhold til den mindreårige, og må legitimere seg ved ankomst.
Verge kan ha ansvar for **maksimum to mindreårige**. Det kan tillates at den ene av de to kan være den mindreåriges venn/venninne dersom den mindreåriges foreldre/pårørende tillater det.
3. Både verge og mindreårig må kjøpe billett på vanlig måte. Billetter refunderes hvis vergen ikke aksepteres.
4. Verge kan ikke nyte alkohol/rusmidler før og under konserten.
5. Verge har ansvar for at den/de de er verge for ikke benytter alkohol/rusmidler før eller under konserten. Den mindreårige må ikke drikke, eller holde glass med, alkoholholdig innhold.
6. Verge/mindreårig må være i umiddelbar nærhet til hverandre under hele arrangementet.
7. Verge og mindreårige må følge arrangørs anvisninger om **hvor** de skal oppholde seg i lokalet.
8. Verge er ansvarlig for sikkerheten til den mindreårige som heller ikke skal stå fremst ved scenen hvor det kan være press fra publikum.
9. Verge og mindreårige må forlate konsertarenaen umiddelbart etter konsertslutt og heller ikke oppholde seg ved utgangen etterpå.
10. Verge bør kontakte arrangør en uke før konsert/arrangement og levere inn vergeskjema eller opplyse at de vil benytte seg av det. Verge/mindreårig må møte opp i god tid (15-30 minutter) før dørene åpner og bli presentert for de som jobber og undertegne vergekontrakten før de får tilgang til arrangementet.
11. Verge og mindreårige får markering som armbånd, skilt eller annet som indikerer tydelig at verken verge eller mindreårige får kjøpe/nyte alkohol. Alternativt gis alle over 18 år unntatt verge og de mindreårige armbånd for å indikere at de ikke kan kjøpe/nyte alkohol.
12. Det vil være begrenset antall plasser tilgjengelig for vergeordning, anbefalt **6 %** av tillatt solgte billetter.
13. Det må gis beskjed (både verge/mindreårig/andre gjester) til vakter/arrangør dersom noe ikke er som det skal være.
14. Det er viktig å beskytte barn (og voksnes) ører med ørepropper/øreklokker.
15. Misbruk av vergeordningen fører til bortvisning og kan også bli politianmeldt.